

ΤΙΜΗ ΕΤΗΣΙΑ.

22
26

ΤΩΝ ΚΥΚΛΑΔΩΝ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ,

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ ΑΠΑΣ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ.

ΤΙΜΗ ΚΑΤΑΧΩΡΗ.

Δια τὰς Διατρ. τὸν στίχ. λ.
Δια τὰ Δικαστικά τὸν π. λ.
Δια τὰς Εἰδοποιήσεις Δραχ.

ΕΡΜΟΥΠΟΛΙΣ τὴν 11 Ἀπριλίου 1861.

Ἡ Ἑλληνικὴ Ἀτμοπλοία καὶ ὁ Ἄρθρογράφος τῆς «Ἐνώσεως».

Καὶ δευτέρον ἄρθρον κατεχώρησεν ἡ «Ἐνωσις» ἐπὶ τῆς Ἑλληνικῆς Ἀτμοπλοίας, εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 7 φύλλον καὶ ὑπόσχεται καὶ τρίτον.

Ἀναγνόντες καὶ τοῦτο μετὰ προσοχῆς ἐπροσπασαμεν ν' ἀφαιρέσωμεν τὰς προσωπικότητας καὶ κρατήσωμεν τὰς εἰς τὴν οὐσίαν καὶ πρόδον τῆς ἑταιρίας παρατηρήσεις διὰ νὰ ἐλθωμεν εἰς σπουδαίαν συζήτησιν τοῦ ἐθνικοῦ τούτου ἔργου· ἀλλ' ὁλογοῦμεν μετὰ πάσης εἰλικρινείας ὅτι ἐκτὸς τῶν παρῶν καὶ ἄνευ οὐδεμιᾶς σπουδαιότητος δηλουμένων ὡς ἐλλείψαν, οὐδὲ στίχον δὲν ἠδυνήθημεν νὰ βρωμεν μὴ περιέχοντα προσωπικὰς πικρίας.

Ὁ Ἄρθρογράφος δὲν ἐφείθη οὐδενός, οὔτε τῶν ἐπιτίμων μελῶν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, οὔτε τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως, οὔτε τοῦ Συνηγόρου, οὔτε τῶν Ὑπαλλήλων τῆς ἑταιρίας. Ἄπαντες γὰρ μὲν, λέγει, δὲν εἶναι κακοὶ ἀλλ' ἄλλοι εἶναι ἢ δύνανται ἢ ἦναι καλλήτεροι· ἅς δοκιμάσωμεν λοιπόν. Καὶ ὡς ἄνευ οὗτος νὰ εἶχε συνείδησιν, ἀποτείνεται εἰς τὸν ἀράφαντα τὸ προηγούμενον ἄρθρον τοῦ «Ἀστέρως τῶν Κυκλάδων» καὶ τὸν ἐρωτᾷ ἐὰν ἐν συνείδησει ἔγραψεν. Περὶ τῆς ἀληθῆς ἐρώτησις, διότι ὁ Ἄρθρογράφος φαίνεται τῆς «Ἐνώσεως» πιστεύει ὅτι δύναται τις νὰ γράψῃ περὶ τοιοῦτου ἐθνικοῦ ἔργου ὅχι μετὰ πεποιθήσεως καὶ συναισθανόμενος τὴν εὐθύνην τῶν γραφομένων του δι' ἐν ἱερὸν ἀληθῶς ἐθνικὸν ἔργον.

Ἐπειδὴ δὲ ὁ Ἄρθρογράφος ἐρωτᾷ τὴν συνείδησιν τοῦ ἀράφαντος εἰς τὸν «Ἀστέρα» ἅς ἐρωτήσωμεν καὶ ἡμεῖς αὐτὸν νὰ μᾶς εἴπῃ εὐσυνειδήτως, τί ἐννοεῖ ἐπαινῶν τοὺς διευθύνοντας καὶ ἐπειτα ἀναφέρων ἐκτενῆ κατάλογον τῶν μελῶν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῶν Γαλλικῶν διαπορθμεύσεων μετὰ τῶν ἰταλῶν καὶ τῆς ἰκανότητος αὐτῶν; Τί ἐννοεῖ ἐρωτῶν ἐὰν ἔχομεν ἕνα Ἀρμάνδον Μπεχί, ἕνα Μπεσῶν, ἕνα Ἐρνέστον Σίμωνα μετὰ τῶν διευθυνόντων; Ἐξαιτίας ἐννοεῖ ὅτι ὑπάρχουσιν ἄλλοι καλλήτεροι διὰ νὰ καταλάβουν τὰς θέσεις. Ἡμεῖς δὲν ἀρνούμεθα ὅτι ὑπάρχουσιν καὶ ἄλλοι ἐκτὸς τῶν μελῶν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἐπίσης καὶ ἀξιοτίμοι καὶ ἀξιόμοι, ἀλλ' ὅσον οἱ ὑπάρχοντες εἶναι Μπεχί καὶ Μπεσῶν τοσοῦτον καὶ οἱ ἐν τῷ νῶ τοῦ Ἄρθρογράφου λογιζόμενοι ἀναπληρωταὶ δύνανται νὰ ἦναι τοιοῦτοι. Ὡστε νομίζομεν ὅπως ἄσκοπον τοῦ ν' ἀναφέρωμεν τὰ πολυκροτὰ ὀνόματα τῶν διευθυντῶν τῶν ξένων ἑταιριῶν διὰ νὰ ταπεινώσωμεν τοὺς ἰδιοκτοῦς μας.

Ὁ Ἄρθρογράφος τῆς «Ἐνώσεως» πρέπει νὰ ἐνημερωθῇ εἴτε ν' ἀναγνώσῃ εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως, ὅτι ὁ Μιαούλης, Κανάρης, Σταματούρης, Ἀποστόλης, Παπανικολῆς, Κολοκοτρώνης, Πανουριάς, Καραϊσκάκης καὶ λοιποὶ, ἦσαν

ἐμποροπλοῖαρχοι ναύκληροι, ὀδηγοὶ κλεπτῶν ἢ ἀρματωλοὶ, εἰδείξαν ὅμως πολεμικὴν ἐμπειρίαν ἀξιοθαύμαστον, καὶ κατεστάθησαν καὶ οὗτοι καὶ πάμπολλοὶ ἄλλοι ἄνδρες ἱστορικοὶ. Ὁ ἱερὸς ἡμῶν ἀγὼν ἤθελε μηδενισθῆ ἐὰν τότε κατὰ μίμησιν τοῦ ἀρθρογράφου τῆς «Ἐνώσεως» κατεφρόνουν εἰς τὰ ὄμματα τοῦ ἔθνους τὸν μὲν ὡς ἀπλοὺν ἐμποροπλοῖαρχον τὸν δὲ ὡς ναύκληρον τὸν δὲ ὡς ἀρματωλὸν, καὶ ἐπροσκάλουν τὴν ἀντικατάστασιν αὐτῶν δι' ὁμοίων τοῦ Νέλσονος καὶ τοῦ Λαφαγέτου. Ἀμέσως λοιπὸν βλέπομεν ὅτι τὸ τοιοῦτον εἶδος τοῦ συλλογίζεσθαι δὲν μᾶς φέρει εἰς ἐν ὀρθὸν καὶ ὠφέλιμον ἀποτέλεσμα, ἀλλὰ συντελεῖ μόνον εἰς τὸ νὰ μαραινῇ τὸν ζῆλον τῶν ἐνεργούντων καὶ νὰ ἐμποδίσῃ τὴν ἐπίδοσιν τῆς ἐπιχειρήσεως.

Ὁ τρόπος ὅμως τοῦ ἀρθρογράφου δεῖκνυε τι πλειότερον παρὰ ἄγνοιαν ἢ πλάνην, ὅταν ἀπ' εὐθείας ἐρχόμενος εἰς τὰ πρόσωπα τῶν Κυρίων Διευθυντῶν, λέγει ὅτι ἀπαιτοῦνται ἄνθρωποι Ἰδιῶκοι πολλῶν γνώσεων καὶ οὐχὶ ἐμποροὶ σχοινίων καὶ ὑφασμάτων καὶ οὐχὶ εἷς κοινὸς πλοῖαρχος, καὶ ὅταν προκαλῆ τὴν προσοχὴν καὶ τῆς Τραπεζίτης καὶ τῆς Κυβερνήσεως καὶ τῶν μετόχων νὰ λάβωσι πρόνοιαν. Ἐδῶ ὁ Ἄρθρογράφος λησμονεῖ τὴν θέσιν του, παραβλέπει τὰς προκηρυχθείσας ἀρχὰς του, τὰς ἐθνικὰς καὶ πατριωτικὰς, καὶ προκαλεῖ τὴν ἀντικατάστασιν τῶν μελῶν δι' ἀνθρώπων ἰδικῶν του. Δὲν γνωρίζομεν ἂν τοῦτο ἐλέχθη κατὰ λάθος τυπογραφικὸν εἴτε ὑπῆρξεν ἀκούσια ἐξήγησις τῆς διανοίας του, ὅπως δὴ ποτε δὲ εἶναι εὐκόλον νὰ κατανοήσῃ ὁ ἀναγνώστης ὅτι τὸ ζήτημα εἶναι προσωπικόν.

Καὶ πρὸς εὐχαρίστησιν μὲν τοῦ ἀρθρογράφου τῷ λέγομεν ὅτι τὰ ἀξιοτίμα μέλη τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἐπρότειναν νὰ παραιτηθῶσι καὶ πάλιν τὸ προτείνουσιν, ὥστε δι' αὐτοὺς εἶναι πάντῃ ἀδιάφορος ἢ συζήτησις καὶ ὑπεράσπισις· ἐνδιαφέρον ὅμως εἶναι τὸ ζήτημα τῆς ἰκανότητος τῶν διευθυντῶν, καὶ διὰ τοὺς μετόχους καὶ διὰ τὸ ἔθνος καὶ διὰ τὸ πανελληνιον καὶ τοῦτο πραγματευόμεθα ἐν ὀλίγοις.

Καὶ πρῶτον μὲν λέγομεν εἰς τὸν ἀρθρογράφον ὅτι τὰ μέλη τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἐξελέχθησαν ἐν Ἀθήναις πρὸ τεσσάρων ἐτῶν ἀπὸ τὴν καταστατικὴν συνέλευσιν τῶν μετόχων, συμπεριλαμβανομένων ὡς τοιοῦτων, τῆς Τραπεζίτης καὶ τῆς Κυβερνήσεως, καὶ ἐξελέχθησαν οὗτοι ἐν γνώσει ὅτι εἶναι ἐμποροὶ, καὶ ἐπροτιμήθησαν μάλιστα διὰ τοῦτο παντὸς ἄλλου. Ἡ σκέψις δὲ ἦτον ὀρθοτάτη; καθότι ἡ ἑταιρία ἔχει τρία κύρια ἀντικείμενα.

1. Τὴν ἐνέργειαν τῶν Ἀτμοπλοίων καὶ διευθύνει τῶν τεχνικῶν ἔργων.
2. Τὴν προμήθειαν καὶ οἰκονομίαν τῶν ἀναγκαίων ἀτμοπλοίων γαιανθράκων καὶ λοιπῶν καὶ
3. τὴν ἀνάπτυξιν τῶν κεφαλαίων. Καὶ τὸ μὲν πρῶτον γίνεται διὰ τῶν πλοιαρχῶν καὶ τῶν μηχανικῶν τὰ δύο ὅμως ἕτερα ἀπαιτοῦσιν ἐξαιρέτως ἐμπορικὰς γνώσεις καὶ ἐμπιστοσύνην ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τῆς Ἑλλάδος. Ἀληθῶς ὁ ἐμπορὸς ὡς ἐκ τῶν γνώσεων καὶ τῶν σχέσεων καὶ τῶν ἐξῆς του εἶναι εἰς θέσιν κ-

λητέραν παντὸς ἄλλου, καὶ εἰς τὸ νὰ προμηθευθῇ τὰ ἀναγκαῖα καὶ καλῶς καὶ οἰκονομικῶς, καὶ εἰς τὸ νὰ γνωρίζῃ τὰ πρόσωπα εἰς τὰ ὁποῖα κατὰ πραγμῆσιν πρέπει ν' ἀποταθῇ. Ὁ ἐμπορὸς μόνον νὰ θεωρήσῃ ἐν ἐγγράφῳ λογαριασμοῦ εἶναι εἰς θέσιν καὶ νὰ τὸ κρίνῃ ἐὰν εἶναι ὀρθόν. Ὁ ἐμπορὸς γνωρίζει οἰκονομίας ἀοράτους καὶ ἀκαταλήπτους ἀπὸ τοὺς τῶν ἄλλων ἐπαγγελεμάτων ἀνθρώπους καὶ εἰς τὸ ἐνεργεῖν καὶ εἰς τὸ διευθύνειν καὶ εἰς τὸ πληρῶνειν ἀκόμη.

Δικαίως λοιπὸν ἐθεωρήθη ὅτι αἱ ἐπικρατούσαι γνώσεις τῶν μελῶν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου πρέπει νὰ ἦναι αἱ ἐμπορικαί, καὶ ἐπειδὴ δὲν εἶχαν ἐμπόρους σιδηροδρόμων καὶ ἐργοσασίων ἐξελέξαντο ἐμπόρους ὅχι σχοινίων καὶ ὑφασμάτων ἀλλὰ μεγαλεμπόρους ἰδιοκτητῆς πλοίων καὶ διακεκριμένους διὰ τὰς σχέσεις αὐτῶν ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τῆς Ἑλλάδος. Ὡστε πάλιν τὸ λέγωμεν ἡ ἐκλογή αὐτῶν ἐγένετο συμφώνως μὲ τὸν ὀρθὸν λόγον καὶ τὴν πείραν ὄλων τῶν ἑταιριῶν· διότι καὶ εἰς αὐτὰ τὰ ἀναφερόμενα ὀνόματα τῶν Αὐτοκρατορικῶν διαπορθμεύσεων φαίνεται παντοῦ τὸ ἐμπορικὸν στοιχεῖον ὑπερισχόν.

Θέλει λοιπὸν ὁ Ἄρθρογράφος νὰ λάβωμεν, ἢ ἤδη μηχανικοὺς καὶ ἀρχιτέκτονας, εἴτε διπλωμάτας μεγάλους διὰ μέλη τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου; τοῦ ἀπαντῶμεν ὅτι ἡ πρότασις ταυ αὕτη ἀντίκειται εἰς τὸ γενικὸν σύστημα τῶν τοιούτων ἑταιριῶν, ὅτι ἡ χρηματικὴ διαχείρησις θέλει γίνεσθαι ἀτελῶς καὶ κακῶς καὶ ὅτι ἡ πίστις τῶν μετόχων θὰ ἐκλείψῃ.

Ὅτι λοιπὸν τὸ ἐμπορικὸν στοιχεῖον πρέπει νὰ ὑπάρχῃ κατ' ἐξοχὴν εἰς τὴν διεύθυνσιν, εἶναι νομίζομεν ἀνεπίδεκτον ἀμφιβολίας, ἀλλὰ τὸ ζήτημα δύναται νὰ καταστήσῃ ἐὰν πρέπει νὰ ἦναι μονομελὲς ἢ πολυμελὲς. Τὸ σπουδαῖον ὅμως τοῦ ἔργου καὶ ἡ μεγίστη εὐθύνη τῆς ἐνεργείας, ἀπαιτοῦσιν ἀναντιρρήτως Συμβούλιον πολυμελὲς, διὰ νὰ συμβοηθῶνται ἀμοιβαίως, καὶ διὰ νὰ παρέχωσιν πλειοτέρας ἐγ-γυήσεις εἰς τοὺς μετόχους.

Ἄς μὴ νημίση δὲ τις ὅτι ὡς ἐκ τοῦ πολυμελοῦς τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου δὲν ὑπάρχει ἐνότης ἐνεργείας, καθότι ὑπάρχει ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς μέγρος ἀναπόστατον τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ὁ προσυπογράφων πᾶν ἐγγράφῳ καὶ δι' οὗ διαβιβάζονται παραχρῆμα αἱ τοῦ Συμβουλίου διαταγαὶ εἰς τὰ διάφορα ὄργανα τῆς ὑπηρεσίας. Εἶναι ἀληθές ὅτι ὁ γενικὸς γραμματεὺς διορίζεται καὶ παύεται ἀπὸ τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον ἔχοντος τὴν ἀνωτάτην διεύθυνσιν. Ἀλλὰ τοῦτο μάλιστα ἠθέλησεν ἡ ἑταιρία, τοι τὸ νὰ ἔχῃ ἐμπόρους ἢ πλοιαρχοὺς ἢ ἄλλους εὐκαταστάτους ἀνεξαρτήτους παρόντας εἰς τὴν ἑδραν, καὶ δυναμένους εἰς πᾶσαν στιγμὴν ν' ἀλλάζωσιν τὸ προσωπικὸν τῆς ἐκτελέσεως. Καὶ τοῦτο διότι παρετηρήθη ὅτι συμβούλιον μὴ ἔχον ἐξουσίαν τοῦ διορίζειν τὸν διευθυντὴν καὶ παύειν καθίσταται μικρὰς σημασίας καὶ ὁ διευθυντὴς πράττει τὸ πᾶν. Μετὰ ἄλλας λέξεις εἶναι αἱ δημογερονταὶ καὶ ὁ γραμματεὺς αὐτῶν, εἶναι ὁ γενικὸς παραδεδογμένος τρόπος τῶν διευθύνσεων τοιούτων ἑταιριῶν.

Ἄλλ' ἄραγε ἐνέργησαν οἱ ἐμποροὶ οὗτοι τῶν σχοινίων καὶ τῶν ὑφασμάτων, τὸ χρέος τῶν ὅπως οὐδὲς ἄλλος; ἰδοὺ τὸ ζήτημα τὸ ὁποῖον ἔπρεπε ὁ ἄρθρογράφος νὰ διαπραγματευθῆ ἔτι μετὰ πικρίας καὶ ἀναλογιζόμενος ὅτι ὑπάρχουσι πράγματα καὶ ἀριθμοὶ ἐκ τῶν ὁποίων καταφαίνεται ἡ ἀλήθεια. Δυστυχῶς ὅμως ὁ ἄρθρογράφος τῆς «Ἐνώσεως» οὐδὲ τὸ μέρος τοῦτο δὲν ἐσεβάσθη.

Καὶ πρῶτον μὲν, ἡ Ἐταιρία παρέλαβε τρία μικρὰ Ἀτμόπλοια, τὴν Ὑδραν, τὸ Πανελλήνιον, καὶ τὴν Βασιλίссαν τῆς Ἑλλάδος· σήμερον δὲ μετὰ ἐννέα τὸ ὅλον, ἦτοι ἀπέκτησεν ἔτι ἑξὼς μεγάλα καὶ ἐπιτυχόντα ἅπαντα.

Δεύτερον. Διωργάνισε τὰς Γραμμάς, τὰ Πρακτορεῖα, τὸ γραφεῖον καὶ ἐν γένει τὴν πολὺπλοκὸν διεύθυνσιν τῆς Ἀτμοπλοίας.

Τρίτον. Κατεσκεύασεν ἀναβάθραν ἀξίαν λόγου καὶ μετὰ πολλῆς ἐπιτυχίας καὶ εὐστοχίας, χρησιμεύσαν διὰ τὰ Ἀτμόπλοια τῆς Ἐταιρίας, καὶ εὐχὴ μικρᾶς ἀξίας ὅπως εὐαρεστεῖται νὰ λέγη ὁ ἄρθρογράφος.

Τέταρτον. Κατήρτησεν ἤδη τεχνουργεῖον μοναδικὸν ἐν τῇ Ἀνατολῇ καὶ τοιοῦτον ὅποιον δύναται νὰ κατασκευάζη πᾶσαν μηχανήν.

Πέμπτον. Διωργάνισε βῆθ λογιστικὸν μέρος μετὰ ἰκανῆς ἐπιτυχίας ὅπως δὲν δύνανται ν' ἀρνηθῶσιν οἱ κατὰ καιρὸν ἐλεγκταὶ τῶν τε μετόχων καὶ τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐκτον. Ἡύξησε θαυμασίως τὰς μετοχὰς τῆς Ἐταιρίας, διότι ἐνῶ παρέλαβεν 2189 μετοχὰς περιλαμβανομένων καὶ τῶν τῆς Κυβερνήσεως καὶ τῆς Τραπεζῆς, σήμερον ἀριθμῆται ὀκτὼ χιλιάδας ἦτοι περίπου ἑξὼς χιλιάδας μετοχὰς πλειοτέρας παρ' ὅσας ὑπῆρχαν.

Ἐκ τούτων κατανοεῖ ἕκαστος ὅτι οἱ διευθύνοντες ἐνέργησαν ἄριστα καὶ παρὰ πᾶσαν προσδοκίαν τὸ καθήκον αὐτῶν καὶ ὅτι ἐδικαίωσαν τὴν ἐκλογὴν τῆς τε Κυβερνήσεως καὶ τῆς Τραπεζῆς καὶ τῶν Μετόχων. Ἐκαστος δὲ κατανοεῖ ὅτι ὅταν ἐν ἔργον προοδεύη κατὰ τὸν ἐκτεθέντα τρόπον δὲν μεταβάλλεται κατὰ τὸ ἐλάχιστον. Διότι εἰς τοιαῦτα κολοσσαῖα καὶ ἐθνικά ἔργα δὲν κάμνουν δοκιμαῖς δυναμίας νὰ φέρωσι ζημίαν ἀνεπανόρθωτον.

Ἀπέναντι τῶν ἔργων παρουσιάζονται ἀπὸ τὸν ἄρθρογράφον αἰτιάσεις κατὰ τῆς Διευθύνσεως μετὰ τοσαύτης ὅμως ἐπιπολαιότητος καὶ πικρίας ὥστε σχηματίζουσι κεφάλαια κατηγορίας ἂν ἔτι συκοφαντίας καὶ δὲν ἔχουσι πλέον τὴν ὠφέλειαν τῆς προτάσεως τῶν ἐλλείψεων ἐκ τῆς ἡσυχου συζητήσεως τῶν ὁποίων δύναται νὰ προκύψῃ τὸ καλόν.

Καὶ ἀληθῶς ὅταν τις εἰσέρχεται εἰς τὰς λεπτομερείας τῆς ἐνεργείας χωρὶς καὶ νὰ γνωρίζῃ πῶς γίνεται, προκαλῆ ἔγκλησεις καὶ ἀντεγκλήσεις διὰ τῆς ἐξεγέρσεως καὶ ἐξογκώσεως παραπτώματων ἐξηγηθέντων δεόντως καὶ ἐν τῇ ἐκθέσει τοῦ συμβουλίου καὶ ἐν τῇ συνελεύσει. Ὅταν τις διεγείρῃ ὑπονοίας κατὰ τῆς διαχειρήσεως τῶν Πρακτόρων ἐνῶ εἶναι ἐγνωσμένης τιμιότητος καὶ ἰκανότητος; Ὅταν τις διεκηρύττῃ ὅτι ὁ Ἐφορός ἠθέλην ἐποπτεύει τὴν τάξιν τῶν Ἀτμοπλοίων ἐνῶ αὕτη εἶναι διωργανισμένη ἄλλως; Ὅταν ἐπὶ τέλους ἀνυψοῖ φωνὴν καὶ κατακρίνῃ καὶ ἀναβάθρην καὶ ἀτμόπλοια καὶ τεχνουργεῖα καὶ τὰ πάντα, καὶ ἀσυστόλως κρᾶζει εἰς τοὺς μετόχους ὅτι ἡ Ἐταιρία ἀπόλυται. Τότε πλέον ἂς μὲς συγγραφήσῃ ὁ ἄρθρογράφος νὰ τὸν εἴπομεν ὅτι φωνασκεῖ καὶ ὅτι δὲν πρέπει νὰ περιμένῃ ἀπάντησιν.

Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον συγκείμενον ἐξ ἀνδρῶν διακεκριμένων καὶ ἀπολαύοντων τὴν ἐμπιστοσύνην καὶ τῶν Μετόχων καὶ τῆς Τραπεζῆς καὶ τῆς Κυβερνήσεως ἐνεργεῖ μετὰ μεγίστης δραστηριότητος καὶ νοημοσύνης περὶ πάντων, καὶ ἔδωκε λόγον τῶν πράξεων του εἰς τὴν γενικὴν τῶν μετόχων συνέλευσιν εὐχαριστήσαντα τοὺς πάντας. Ἐκεῖ παρέστησε διὰ πραγμάτων ὅτι ἡ Ἐταιρία εὕρισκεται εἰς καλὴν κατάστασιν, ὅτι ἡ φαινομένη ζημία τῶν δραχμῶν 602 χιλιάδων δὲν εἶναι πραγματικῶς εἰμὴ δραχμ. 164 χιλιάδες διότι καὶ τὰ ἀτμόπλοια καὶ τὰ ὑλικά τῆς Ἐταιρίας ἔχουσιν ἀξίαν, ὅτι ἡ Κυβερνήσις πρέ-

πει νὰ δίδῃ ἀποζημίωσιν εἰς τὴν Ἐταιρίαν διὰ τὰς ἐπιζημίους προσεγγίσεις τὰς ὁποίας κάμνει καὶ τότε οὐδεμίαν ζημίαν δύναται νὰ ἐπέλθῃ, ταύτην δὲ τὴν ζημίαν δὲν δύναται ν' ἀναπληρώσῃ ἀνθρωπίνη διάνοια καθότι προέρχεται ἐκ τῆς σπάνης τῶν ἐπιβατῶν καὶ τῆς μὴ μεγάλης ἀναπτύξεως τοῦ ἐμπορίου εἰς ἕκαστον τόπον.

Περὶ δὲ τοῦ Ἐφόρου εἶπεν ὅτι σκέπτεται ἀλλὰ ζητεῖ τὸν κατάλληλον ἄνθρωπον, καὶ ἤδη ὅμως δὲν φερεῖται τῶν ἔργων τοῦ Ἐφόρου διότι ἔχει μηχανικὸν Ἀγγλον εἰδήμονα διὰ τὰ τεχνικά ἔργα δι' ἃ ὀρίζεται ἰδίως ὁ ὑπάλληλος οὗτος ἀπὸ τὸ καταστατικὸν τῆς Ἐταιρίας. Ἀφ' ἑτέρου δὲ μετὰ ἀξιοπαύου μετριοφροσύνης τὸ διοικητικὸν Συμβούλιον ὡμολόγησε τὸ ἔργον καὶ μέγα καὶ παρέχον πολλὰς δυσκολίας διὰ τὰς ὁποίας δέχεται ἀσμένως παρατηρήσεις, ἐπιθυμοῦν νὰ ὠφεληθῇ ἐκ τῆς διανοίας τῶν ἄλλων.

Ἐρωτῶμεν ἤδη μετὰ τὰς γενομένας ἐπιθέσεις εἰς ποῖαν συζήτησιν δυνάμεθα νὰ ἐλθωμεν μετὰ τὸν ἄρθρογράφον τῆς «Ἐνώσεως» τὸν ὅποιον δὲν γνωρίζομεν καὶ; Νὰ τὸν εἴπωμεν ὅτι οἱ ὀνομαζόμενοι Πράκτορες εἶναι διακεκριμένοι εὐηρέστησαν, καὶ ὑπάρχουσι τῇ συγκαταθέσει πάντων τῶν μελῶν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου; Ὁ ἄρθρογράφος θὰ λέγει, ὅχι—εἶναι κακοί. Νὰ τὸν εἴπωμεν ὅτι τὰ Ἀτμόπλοια ἅπαντα ἐπέτυχον καὶ ἰδίως τὰ τροχοφόρα ἐκίνησαν εἰς δάκρυα χαρᾶς τοὺς ὀμογενεῖς καὶ διὰ τὴν κομψότητα καὶ δυνάμιν των καὶ διὰ τὰ σέπτα ὀνόματα τῶν Βασιλέων τὰ ὁποῖα φέρουσι καὶ συνείταναν εἰς τὴν αὐξησὴν τῶν μετοχῶν; Ὁ ἄρθρογράφος θὰ ἐπιμένῃ ὅτι εἶναι κακὰ καὶ πολυδάπανα, ὡς νὰ γνωρίζῃ καὶ τὰς ἀναλογίας τῆς δαπάνης. Νὰ τὸν εἴπωμεν ὅτι ἡ μεγίστη οἰκονομία ἐπικρατεῖ εἰς ὅλην τὴν διεύθυνσιν καὶ ὅτι καὶ αἱ προβλέψεις εἶναι οἰκονομικώτεραι εἰς ὅλα τὰ εἶδη, καὶ οἱ μισθοὶ τοῦ προσωπικοῦ εὐτελέστατοι καὶ ὅτι ἡ ὑπαλληλία τοῦ νῦν κεντρικοῦ γραφεῖου μετὰ τοὺς ἐπιστάτας καὶ βαστάζους ἀκόμη ὀλίγον ὑπερβαίνει τὸ ποσὸν τοῦ ὀρισθησομένου μισθοῦ δι' ἕνα γενικὸν διοικητὴν; Ὁ ἄρθρογράφος θὰ μᾶς λέγει ὅτι δὲν εἶναι ἀληθὴ ὅτι δαπανῶνται πολλὰ καὶ δύναται νὰ φέρῃ ἀντεγκλήσεις ἄλλων Ἐταιριῶν καὶ ἀνταλλαγὰς ἐγγράφων διὰ τοῦ τύπου ὅπως συνέβη καὶ ἐπὶ τῶν χρηματοδοσιῶν διὰ τὰ ὁποῖα προσκλήθησαν ἐξηγήσεις τῶν ἐνδιαφερομένων κατὰ τῶν ὁποίων δὲν δυνάμεθα νὰ λεπτολογήσωμεν χάριν ἀρθροφροσύνης—καὶ πῶς νὰ μὴν εἴπῃ ταῦτα τὰ μὴ δυνάμενα εὐκόλως νὰ ἐξελεγχθῶσι, ἐνῶ καὶ τὴν ἀναβάθρην αὐτὴν τὴν ὁποῖαν καθημερινῶς βλέπει ἐνεργοῦσαν καλῶς καὶ ἐπιτυχῶς τὴν ἀνέλκυσιν καὶ ἐπισκευὴν τῶν Ἀτμοπλοίων καὶ δι' ἣν μικρὰ ἡ Ἐταιρία ἔδαπάνησε καὶ αὐτὴν λέγομεν κατακρίνει;

Καὶ ἐν ὅτι Ἄστηρ τῶν Κυκλάδων γράφῃ ταῦτα, ὁ ἄρθρογράφος καὶ αὐτὸν κατακρίνει ὡς ἐμπνεόμενον ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ὡς νὰ ὑπῆρχεν περίστασις ἰδιοτελείας ἢ κέρδους ἀπὸ μέρους ἀνεξαρτήτων καὶ φιλοτίμων μεγαλεμπόρων διὰ νὰ ἐμπνέωσιν ἰδέας εἰς τὸν «Ἀστέρᾳ» κατὰ τοῦ ἄρθρογράφου, τῆς «Ἐνώσεως» ἀλλ' ἐρωτῶμεν τὴν «Ἐνωσιν» πόθεν αὕτη ἐμπνέεται. Ἄς ἀναγνώσῃ ἕκαστος τὰ ἄρθρα καὶ ἂς εἴπῃ ἐὰν δὲν ἐμπνέεται ἀπὸ προσωπικὴν καταγοράν.

Δὲν εἶμεθα λέγει ὁ ἄρθρογράφος οἱ κατήγοροι τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ὡς νὰ ἐξομολογηθῇ τὴν θέσιν του. Ἀλλὰ τί εἶσθε; Ὅταν ἐξευτελίζετε καὶ εἰς τὸ ἔθνος καὶ εἰς τὸ Πανελλήνιον τοὺς διευθύνοντας ἀποκαλοῦντες αὐτοὺς ἐμπόρους σχοινεῖων καὶ ὑφασμάτων; Ὅταν κατακρίνετε τὰ ὠραιότερα Ἀτμόπλοια τῆς Ἐταιρίας; Ὅταν ἀσυστόλως διακηρύττετε ὅτι ἡ ἀναβάθρα εἶναι μηδεμιᾶς ἀξίας, καὶ τὸ τεχνουργεῖον οὐδεμιᾶς σημασίας; Ὅταν παραπτώματα τινὰ ὑπαλλήλων τῆς Ἐταιρίας καταμνησθῶντων τὰ ἐξογκώνεται καὶ τὰ διασαλπίζετε διὰ τοῦ τύπου διὰ νὰ παραστήσετε τὴν Ἐταιρίαν ἐν κακῇ καταστάσει; Ὅταν τὴν φαινομένην ἔλλειψιν τοῦ ἰσολογισμοῦ δὲν ἐκθέτετε κατὰ τὸ δίκαιον, ἀλλὰ διακηρύττετε τὴν Ἐταιρίαν ὡς

καταρρέουσιν, Βεβαίως εἶσθε κατήγοροι καὶ ἐπὶ πλέον διότι ὁ τρόπος τοῦ γράφειν ὑμῶν δὲν εἶναι οὐ ζήτησις λογικῆ, ἀλλὰ φέρει εἰς μαρσαμὸν καὶ ἀπελπισίαν τοὺς ὀμογενεῖς. Μὴν ἀπατάσαι ἑμπεδοὺς ἄρθρογράφος. Ἐὰν οἱ πέντε διακεκριμένοι ἔμποροι δὲν παρέχουσιν ἐλπίδα προόδου εἰς τοὺς ὀμογενεῖς πολὺ ὀλιγωτέραν θὰ παρέξῃ ὁ εἷς, ὡς καὶ κατήγοροι εἶσθε καὶ τὴν Ἐταιρίαν βλέπετε.

Δὲν ἄρκει νὰ λέγωμεν μόνον τὸ ἔργον Ἐθνοῦ ἀλλὰ πρέπει καὶ νὰ τὸ σεβώμεθα. Ἡ Ἐλληνογενὴς Ἀτμοπλοία δὲν εἶναι ἀντικείμενον μαθητικῶν γυμνασμάτων καὶ ἡ κυανὴ σημαία τοῦ σταυροῦ τῆν ὁποῖαν φέρουσι τὰ Ἀτμόπλοια τῆς ἂς μείνη βεβαιὸς ὁ ἄρθρογράφος ὅτι δὲν θέλει καταβιβασθῆ.

Ὁμολογοῦμεν ὅτι τὸ θέμα τοῦτο μᾶς φέρει εἰς ἀγανάκτησιν δασάκις βλέπομεν ἀδίκους προσβολὰς, διότι τὸ θεωροῦμεν ἐξούχος ἐθνικόν. Εἶναι ἀληθές ὅτι οὐδὲν ἔργον ἐθνοφελές καὶ μέγα δὲν ἐμείνεν ἀπρόσβλητον ἀπὸ τοιαύτας κομματικὰς ἐγκλησεις ἐμπνεομένας ἀπὸ προσωπικότητος πάντοτε. Ἐτυχῶς ὅμως τὸ ἔθνος καὶ οἱ ὀμογενεῖς κατενόησαν τὸ ἀληθές, ἀπεσκοράκισαν τὰς συκοφαντίας καὶ κατηγορίας καὶ διετήρησαν τὰ ἔθνικα ἔργα. Ἡ ἔθνικὴ δὲ αὕτη ἐνόησεν καὶ ἡ μετὰ τὸ λῆμναι καὶ ἐλικρινείας ὑποστήριξις τῶν καλῶν δύναται μόνον νὰ μᾶς φέρῃ εἰς πόν ἔθνικὸν προορισμὸν τὸν ὁποῖον ἕκαστος Ἕλλην αἰσθάνεται ἐνσεαρκωμένον εἰς τὸ στήθος του, καὶ εὐχεται δασάκις κάμνει τὸ σημεῖον τοῦ Σταυροῦ.

ΔΙΑΦΟΡΑ.

Οὐδένα λόγον ἠθέλωμεν κάμει πλέον περὶ τῶν χρηματοδοσιῶν τῶν Κυρίων Ἀδελφῶν Ψύχα καὶ Βακονδίου, ἂν δὲν ἠθέλων καταχωρηθῆ εἰς τὴν «Ἐνωσιν» ἡ ἐγγράφα διαψεύδοντα τρόπον τινὰ τὰ περὶ τῶν χρηματοδοσιῶν τούτων ὑφ' ἡμῶν δημοσιευθέντα. Ὅσα περὶ τῶν χρηματοδοσιῶν τούτων εἶπομεν εἶναι ἀληθέστατα, καὶ πρὸς ὑποστήριξιν ἀναφέρομεν, ὅτι οἱ Κύριοι ἄδελφοὶ Ψύχα εἰς πολλοὺς ἐδιηγήθησαν τὸ γεγονός, καὶ μάλιστα ἐπέδειξαν καὶ ἔγγραφον γαλλιστὶ γεγραμμένον, ἐμφαίνον, ὅτι τὸ χρηματοδοσιῶν τῶν ἔμεινεν εἰς χεῖρας τῆς Ἐταιρίας τῶν Διαπορθεύσεως, ἀφοῦ ἐπληρώθη τὸ ἀντίτιμον εἰς τοὺς ἑταίρους ἀναποικιστὰς τῶν Ἀδελφῶν Ψύχα. Περὶ δὲ τοῦ Κυρίου Βακονδίου γνωρίζομεν θετικώτατα, ὅτι προσεκύλιαισεν εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ τοῦ Κυρίου Ἰωσήφ Βοτάρου ἰατρὸν, Σταν. Κ. Πρώτον καὶ II. Ψύχαν, μεγαλεμπόρου καὶ ἐνώπιον αὐτῶν ἔθεσεν ἐντὸς τοῦ πανίου, διὰ τοῦ ὁποῖο εἶχε σχηματίσει τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος χρηματοδοσιῶν καὶ τὸ ὁποῖον πανίον τῷ εἶχε ἐπιστραφῆ, 1800 φράγκα, ἦτοι ἐν πεντάγραμμον, καὶ τὰ λοιπὰ εἰς εἰκοσάφραγκα τυλιγμένα ἀνὰ εἰκοσι εἰς χαρτίον, καὶ τούτο διὰ νὰ ἀποδειχθῆ ἂν ἐντὸς τοῦ πανίου ἠδύνατο νὰ περιλεισθῶσι αὐτὰ τὰ νομίσματα, ἢ ἂν τοῦτο ἦτο materiellement impossible, καθ' ἃ διέσχυε ζετο δι' ἐγγράφου τῆς ἡ Διευθύνσεως τῶν Διαπορθεύσεως. Ἀποδειχθέντος δὲ ὅτι τὸ ὅλον ποσὸν τῶν φράγκ. 1800, ἐχώρει ἐν τῷ πανίῳ, οἱ προσκληθέντες Κύριοι Ψύχα, Βοτάρος καὶ Πρώτος συνέταξαν καὶ ὑπέγραψαν μαρτυρικὸν, ἵνα χρησιμεύσῃ εἰς τὸν Κύριον Βακονδίου. Ταῦτα δὲ γράφοντες, καὶ ἔτοιμοι ὄντες χρεῖας τυχοῦσης νὰ τὰ ἀποδείξωμεν καὶ δικαστικῶς, δὲν ἐννοοῦμεν νὰ ἀποδώσωμεν οὐδὲ τὸν ἐλάχιστον ψόγον εἰς τὴν παγκοσμίαν ὑπόληψιν κατητημένην Ἐταιρίαν τῶν Ἀυτοκρατορικῶν Διαπορθεύσεως, ἀλλὰ θέλομεν ἀπλῶς νὰ εἴπωμεν ὅτι τὰ ταῦτα παντοῦ γίνονται. Ἡδυνάμεθα μάλιστα ἀκόμη καὶ νὰ ἐπιεισώμεν, ἂν θέλετε, τοὺς Κυρίους Ἀδελφοὺς Ψύχα καὶ τὸν Κύριον Βακονδίου, οἵτινες ἀρθροφροσύνης ἕνεκεν, ἠθέλωσαν νὰ ὑποκρῶσιν τὰ γεγονότα. Διατὶ ἄρα ἡμεῖς νὰ εἴμεθα τόσο πρόθυμοι εἰς τὸ νὰ ψέγωμεν τὸν ἐξούτον μᾶς καὶ νὰ αὐτοχειριάζωμεν τὴν ὑπόληψιν μᾶς;

ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΙΣ.

Ὁ Κύριος Σπυρίδων Σαμφωνίδης Διευθυντὴς τοῦ ἐνταύθα Χαρτοπαιγνιστοῦ, δέχεται πᾶσαν παραγγελίαν χαρτοπαιγνιστικῆν, ἦτοι χαλκογραφικῆν, λιθογραφικῆν, ξυλογραφικῆν, σφραγίδας ἐμπορικῆς καὶ πᾶν ὅ,τι ἄλλο δύναται νὰ χρησιμεύσῃ πρὸς ἐκτύπωσιν.

Ὁ ἔχων ἀνάγκην τοιαύτης ἐργασίας διευθυνθῆτω εἰς τὸ ἐργοστάσιόν του.

(Ἐπεταὶ Συνέχεια καὶ Δικαστικὸν Παράρτημα)